

ICOM GLASS COMMITTEE ANNUAL MEETING 2017

Francie, Belgie

15. 10. – 21. 10. 2017

Mezinárodní komise pro muzea a sbírky skla Mezinárodní rady muzeí (ICOM Glass) se každý rok schází na jiném místě s cílem studovat historii a současnost sklářství v daném místě ve vazbě na zpracování získaných poznatků v muzejní teorii a praxi. Pro rok 2017 padla volba na severozápadní Francii a Belgii především proto, že jedno z nejvýznamnějších muzeí moderního skla v Evropě Musée du Verre v Sars-Poteries ve francouzských Flandrech nedávno otevřelo velkolepou novou budovu s expozicemi a výstavními sály.

Tématem letošní konference bylo „Nová muzea: dokumentace a ožívání tradic sklářství“ (*“New museums: Documenting and Reviving Glass-making Traditions” / „Nouveaux musées: documenter et renouer avec les traditions verrières“*). V rámci dvoudenního přednáškového programu jsem na úvod pronesl dvacetiminutový příspěvek o aktuálním dění v českém sklářství, umění a muzejní práci v České republice s názvem „Czech Glass. What's up?“. Měla značný ohlas, neboť v málokteré zemi na světě se toho kolem skla v současnosti děje tolik, jako u nás. A to i v počtu a rozmanitosti muzejních aktivit, které se sklářství týkají. V Musée du Verre jsme dále absolvovali komentovanou prohlídku stálých expozic, výstavy „A Shared Passion. The Collection of Gigi and Marcel Burg“ a muzejních ateliérů, kde v té době v programu artist in residence působila výtvarnice Sally Fawkes. V nedalekém Trélonu nás čekala prohlídka historického sklářského Ecomusée de l'Avesnois a muzea místní produkce flakónů. V areálu sklárny jsou v původních objektech uchovány technicky i esteticky působivé části historických sklářských provozů a funguje tam malá huť. V Trélonu se uskutečnila také úřední část konference, tedy ICOM Glass General Assembly 2017, kde jsme hovořili o výsledcích, cílech a plánech naší komise.

V Boussois jsme navštívili obří provoz na výrobu tabulového skla firmy AGC, kostel se skleněnou výzdobou z první poloviny 20. století a La Mémoire verrière in Boussois, památník sklářství vybudovaný místním nadšeneckým spolkem. Nedaleko Bruselu jsme prostudovali sbírku Glassmuseum in Le Bois du Cazier (Marcinelle – Charleroi) včetně expozic skla, původních výrobních prostor sklárny a přilehlého uhelného dolu, uměleckého studia a také depozitářů muzea. V severobelgickém Lommelu byla před několika lety založena galerie Glazenhuis zaměřená na současné sklářské umění. Pro ni místní samospráva vybudovala neobyčejnou stavbu z oceli a tabulového skla a umělecké studio. Veřejnosti volně zpřístupnila také početné ukázky sklářského umění v interiérech nové budovy radnice. Podobně jako v Sars-Poteries pocházela řada vystavených objektů z České republiky. V Seraingu u Liège jsme navštívili expozice sklářského muzea Cristal Discovery a areál bývalé sklárny Val Saint Lambert včetně dělnické kolonie a malé funkční hutě. V Embourgu nás ve své rezidenci přijal podnikatel Lothar Knauf, aby se s námi podělil o radost z fascinující kolekce historického skla, zejména španělského, ale i z dalších evropských zemí, kterou shromažďoval celý život. V Curtius Museu v Liège jsme absolvovali prohlídku stálých expozic, které obsahují mimo jiné skvělou sbírku evropského skla. Slavnostní zakončení konference se konalo v Lille na recepci uspořádané na počest ICOM Glass v sídle North Department (Préfecture de Lille).

Konference se zúčastnilo kolem čtyřiceti odborníků z významných muzejních institucí mnoha zemí světa (včetně Brazílie, USA, Japonska, Izraele, Ruska, Británie, Španělska, Itálie, Německa, Rumunska, Slovinska a dalších evropských států). Byla výjimečnou příležitostí seznámit se s muzejními kolekcemi a sbírkami v další části Evropy a s různými způsoby pojetí muzejní práce. Program a probíhající diskuze přispěly k poznání historie i posílení vzájemné spolupráce, ze které vyplynou konkrétní výsledky ve formě publikací či výstav. Za možnost vycestování na toto důležité setkání děkuji UPM a Českému výboru ICOM.

Milan Hlaveš, vedoucí sbírek skla, keramiky a porcelánu, Uměleckoprůmyslové museum v Praze

Exkurze do sklárny AGC, Boussois, Francie, foto MH.

MusVerre, Sars-Poteries, Francie, foto MH.

MusVerre, Sars-Poteries, Francie, foto MH.

Ecomusée de l'Avesnois, Trélon, Francie, foto MH.

La Mémoire verrière, Boussois, Francie, foto MH

Musée du Verre (depozitáře), Charleroi, Belgie, foto MH

Glazenhuis (expoziice skla), Lommel, Belgie, foto MH; MH přednášející v MusVerre, Sars-Poteries, Francie.

PROGRAM

ICOM GLASS MEETING 2017, SARS-POTERIES

Northern France and Belgium

**“New museums: Documenting and Reviving Glass-making Traditions” / „Nouveaux musées: documenter et renouer avec les traditions verrières“
16–20 October 2017**

Monday, October 16: SARS-POTERIES

8.15 am departure by bus from Lille (Lille Flandres)
10.00 – 10.30 am arrival at Sars-Poteries, Musée du Verre: registration and welcome
10.30 – 10.45 am introduction by Aude Cordonnier, director
presentation of the MusVerre by Anne Vanlatum, art director
10.45 – 11.00 am opening remarks from ICOM Glass Chairman Reino Liefkes
11.00 – 12.15 am lectures:
11.00– 11.20 am Milan Hlaveš: *Czech Glass. What's up?*
11.20 – 11.40 am Stéphane Palaude (President AMAVERRE): *Le verre en grande Thiérache, le vif souvenir d'une industrie Presque passée*
11.40 – 12.00 am Regina Lara: *Glass and Light: Transparency, Translucidity and Opacity in Contemporary Art*
12.00 – 12.15 pm Sally Fawkes: *Artist in Residence at the Glass Studio*
12.15 am – 1.30 pm lunch at the MusVerre
1.30 – 2.15 pm visit of the temporary exhibition: *A Shared Passion , the Collection of Gigi and Marcel Burg*
2.15 – 3.35 pm lectures:
2.15 – 2.35 pm Manuela Divari: *Le Stanze del Vetro*
2.35 – 2.55 pm Maria Luisa Martinez: *Glass. Why not?*
2.55 – 3.15 pm Henrietta Eliezer Brunner: *Issues of Identity in Contemporary Israeli Glass*
3.15 – 3.35 pm Janette Lefrancq: *Momignies, du verre au rêve: retour sur 35 années de mystifications*
4.00 – 4.15 pm coffee break / meeting with journalists
4.15 – 7.00 pm visit of the MusVerre permanent collections
visit of the Glass studio and meeting with the artist in residence: Sally Fawkes
7.30 pm dinner at the Château de la Motte in Liessies
9.30 pm checking into the hotels in Liessies and Fourmies

Tuesday, October 17: SARS-POTERIES + TRÉLON

8.15 am transport from the hotels to Sars-Poteries by bus
9.30 – 12.20 am lectures:
9.40 – 10.00 am Jozé Rataj: *The Glass Way*
10.00 – 10.20 am Anne-Laure Carré: *Georges Despret (1862–1952), l'aventure artistique d'un industriel verrier*
10.20 – 10.40 am Oxana Lopatina: *Glass and Stained Glass Collections in the State Pushkin Museum of Fine Arts*
10.40 – 11.00 am Catherine Thomas: *Une histoire, un musée, une collection*
11.00 – 11.30 am Coffee
11.30 – 11.50 am Eric Louet: *Le musée du verre de Conches, sa création, ses collections, son devenir*
11.50 – 12.00 am Paloma Pastor: *The Royal Glass Factory – Strategie Plan*
12.00 – 12.20 pm Véronique Brumm: *Le musée Lalique – 6 ans après*
12.30 – 2 pm lunch at local restaurant
2.00 – 3.30 pm lectures
14.10 – 14.30 pm Marcos Rizolli: *The Glass Language: A Curatorial Question*
14.30 – 14.50 pm Laurent Subra: *Un musée vivant: Réactiver le patrimoine*
14.50 – 15.10 pm Joana Silveira: *Glass as an Interface Between Art and the City: Artistic Interventions by Alex Flemming*
15.10 – 15.30 pm Jan Mergl: *New Permanent Collections of Westbohemian Museum in Pilsen*
3.30 – 4.00 pm bus to Trélon

4.00 – 5.30 pm Trélon: visit of the museum Ecomusée de l'Avesnois
5.30 – 7.00 pm ICOM Glass General Assembly
7.30 pm dinner in Trélon, offered by the Ecomusée de l'Avesnois
9.30 pm back to the hotels by bus to Liessies and Fourmies

Wednesday, October 18: BOUSSOIS + CHARLEROI

7.45 am departure from the hotels
9.00 – 11.00 am visit of the glassfactory AGC Boussois
11.30 – 12.30 visit of La Mémoire verrière in Boussois
12.30 – 1.30 pm lunch in Boussois Communauté d'agglomération Maubeuge Val de Sambre
2.00 pm Bus to Charleroi
3.00 – 6.00 pm Glassmuseum in Le Bois du Cazier (Marcinelle – Charleroi)
Visit of the glass collections by Catherine Thomas, curator; focus on the artist Lionel Estève, visit of the glass studio and the storage
6.00 – 8.30 pm reception offered by ICOM Belgium, walking dinner offered by the Glassmuseum of Charleroi
8.30 pm bus to Liège: Hotel Ibis Center

Thursday, October 19: LOMMEL + SERAING + EMBOURG

8.30 am bus to Lommel
10.00 – 12.30 am visit of the Glazenhuis in Lommel, contemporary glass collections
12.30 – 1.30 pm lunch in Lommel
1.30 – 3.00 pm bus to Seraing
3.00 – 5.30 pm visit of: Cristal Discovery – Val Saint Lambert
6.00 – 7.30 pm welcome by Lothar Knauf and visit of his private collection in Embourg
7.30 – 9.00 pm invitation to dinner by Mr. L. Knauf
9.30 pm bus to Liège: Hotel Ibis Center

Friday, October 20: LIEGE + LILLE

10.00 – 12.30 am Curtius Museum (Liège): visit of the glass collection – curator Jean-Paul Philippart
12.30 – 2.30 pm lunch by own
2.30 pm departure: bus from Ibis Liège to Lille (Ibis Gares)
7.30 pm farewell dinner in Lille offered by the North Department (Préfecture de Lille, Place de la République)
Overnight in Lille, Ibis Gares